

7
SECRET

DECLASSIFIED AND RELEASED BY
CENTRAL INTELLIGENCE AGENCY
SOURCE METHOD EXEMPTION 3020
NAZI WAR CRIMES DISCLOSURE ACT
DATE 2007

3 June 1963

MEMORANDUM FOR RECORD

SUBJECT: Meeting with Yuriy KESSACH

1. A meeting between Subject and A/CASSOWARY/2 took place in the home of A/4 on 1 May 1963 (from 4:15 to 8:45 p.m.) with A/4 and Volodymyr KHAMULA (aka: CHAMULA) present. A/4 and Subject were schoolmates in Lvov. KHAMULA, through whom the meeting was arranged at the request of Subject, is an old friend of Subjects.

2. When Subject arrived at the home of A/4, he seemed tense and uneasy. However, as the conversation progressed, he relaxed somewhat. Subject appeared physically rundown, tired and nervous, as though he were under some pressure of performing tasks for which he is not suitable. He chain-smoked and drank everything offered to him during the course of the visit in A/4's home. The conversation was carried on between Subject and A/2 with only occasional comments by A/4 and KHAMULA.

3. (Some information submitted by A/2 on KHAMULA: Born about 1909 near Lvov. Studied engineering in Dnzig. A/2 has known him and his wife for HEE DUKO for the past 30 years. DUKO's brother is believed to be a Soviet agent in the USSR, and had been a Polish agent prior to WWII. According to DUKO, her family has disowned him and wants nothing to do with him. In about 1959 a letter written by the brother was published in the Return to the Homeland newspaper. A/4 and KHAMULA are friends.)

4. Topics of Discussion: Subject said he considered it was time for A/2's group to start a "dialogue" with Soviet Ukrainians. He mentioned the names of KYRYA, Gonchar, Taurkan (members of the Ukrainian delegation to the UN) whom he claimed to know personally and who he told A/2 were "no lesser Ukrainian patriots than you". He said he felt certain they were ready for such conversations. The only questions remaining are whether such talks should be held using Subject and the journal, Za Svinem Osvetom as intermediaries, whether to organize a special club for this purpose, or whether to hold the conversations in private. A/2 said he was in favor of such talks and mentioned that up to the present time there has only been a monologue conducted from their (A/1's) side. If the other side is ready for discussions and "dialogue", then it would be better to start them privately and eventually find other means for the future. A/2 said that arrangements should be made for such talks and the other side should not take advantage of the meetings before hand for propaganda purposes.

SECRET

SECRET

- 2 -

Subject assured A/2 that Kyzya and others are prepared to undertake such talks. He said they are Ukrainian patriots who fought under red, not blue and yellow banners. Subject said he had opportunity to talk with more than 15 Soviet Ukrainian writers and economists and found that they were all Ukrainian patriots. (He mentioned the names of DYMERKO, GONCHAR, MEL'NYCHUK.) A/2 agreed that among these men there also are Ukrainian Patriots.

KHAMULA asked about the benefit of such talks. "What good is it that Marshall MALYNOS'KY and others like him are of Ukrainian birth? There were such generals in tsarist times and they served the tsar." Let them defend the Ukrainian position even if in Communist form. To the present time, they serve only Moscow." In reply, Subject merely stated that there presently are 15 Marshalls with Ukrainian names or of Ukrainian birth.

A/2 said he felt such talks would be beneficial regardless of the conditions and the attitude of these people because in addition to the national question regarding which there should be found common aim among both Ukrainian Communist and nationalists, there also are other topics which can be discussed; e.g., the question of atomic war or peace, the attitude of Ukrainian toward the Russian people, the question of formal status for the USSR. Subject emphasized that all Ukrainians from the USSR respect Ukrainian emigrants and consider them necessary. He added that emigrants have great opportunities for discussions with Soviet citizens because they can bring up such questions as: Why is there no Ukrainian army, no national bank, no postal system? etc. He mentioned that A/1 is doing an important job.

A/2 mentioned that he would be glad to meet with PALAMARCHUK who recently had published an interesting article, "The Ukraine in the International Scene", and that it would be worth exchanging ideas on this subject. A/2 said such a conversation could take place only privately as he realized PALAMARCHUK could not talk with him in his (A/2's) official capacity. Subject agreed with this opinion.

Subject said he knew about past contact of an AGGRESSIVE representative with one of the former members of the Ukrainian Delegation at the UN who, as a result of this contact, almost got into trouble. He said he considered unnecessary to publish statements about him in the press in the manner in which they were published. Speaking of present members (of the Ukrainian Delegation) he said they consider themselves to be in a stronger position and that there are no "little Russians" among them. (Note: Subject probably was referring to UDOVICHENKO and the article written about him by the A/27.)

Subject brought with him copies of the journals Daipro and Vityazna where his novels, a play, and biography were recently published, and also several letters to him from the Ukraine, and a

SECRET

SECRET

- 3 -

Volynsky Raion newspaper, Prapor Lenina. A/2 said that he had already read the issues of Dniro and Vitchyana. Subject said they had shortened his biography somewhat and that it would be a good idea to "correct what they shortened." For example, they left out the part about his father having been a landowner, and other things. He later read excerpts from these letters which he received from Soviet Ukrainian readers of Za Sinem Okeanom in which there is only praise, and also a letter from a Ukrainian female in Budapest. He exhibited the newspaper, Prapor Lenina, in which there is published a letter from him to his countrymen, and their letter to him, and also photographs of his contemporaries. A/2 said he was glad that subject clarified certain points in his biography, particularly the fact that Subject had not spent 4 years in a Polish prison. Subject began to explain that he spent almost 3 years under investigation and that when he later escaped abroad, he already was a Soviet Ukrainian sympathizer.

Subject began to talk about his forthcoming trip to the USSR. He said he was planning to go in June of this year. He said he has been invited by the writer, GONCHAR and that he was told he would be able to visit several Ukrainian cities, including Lvov. Subject said that he expects to participate in the celebrations of the 50th anniversary of the death of Lesya Ukrainka (he is a nephew of hers), that he will probably present an address about her at one of the universities, and that it is possible the Soviets will publish a collection of his writings while he is there. A/2 said that they (Soviets) probably would not publish all of his works without certain basic changes, he replied, "Undoubtedly not". When it was further stated that his stories in Dniro were rather weak, he stated that he mailed 15 stories to the Soviet Union from which only three were chosen. Subject said the main reason for his trip to the Ukraine is that he wants to remain there for good. He is tired of editing Za Sinem Okeanom and that he is exhausted and tired of everything. He mentioned that he mails about 300 copies of Za Sinem Okeanom to the USSR and personally gathered some of the addresses for which subscriptions are paid here. He said he receives about \$85.00 weekly for his work as editor and that "the times of KRUSHCHENKO" are gone when they (the communists) gave larger sums of money. (Note: KRUSHCHENKO used to publish a pro-Soviet Journal Vilna (Windows) in the 30's in Lvov. He later moved with his family to the Eastern Ukraine where he was liquidated in 1934.) Subject was asked whether he thought it was a good idea for him to go to the Ukraine at a time when young Soviet-Ukrainians writers were being attacked. He was told he could be used against them. He said he didn't think the Soviets would use him against the writers.

During the earlier part of the conversation, Subject mentioned that he was being used as a "mädchen für Alles" and, therefore, he would like to go away to the Soviet Union for good. At present there is no one to take over the editorship of Za Sinem Okeanom which he feels it would be good to continue. When it was mentioned that the

SECRET

Soviets would have a hard time finding a replacement, he said that they could always buy someone.

Asked about the local progressives, Subject said they were idiots, primitive and concerned only about their jobs. He said Mykola TARNAVSKIY, former editor of Ukrainian Daily News who went to the Ukraine was an idiot and continues to conduct himself like an idiot.

Subject complained that he was being attacked by the A/1 journal. He was told this was not true and that thus far, attacks had been maintained, in spite of the fact that certain damaging facts about him are available. Subject mentioned that he wrote an article in The Soviet Observer against an A/1 publication because he wanted a vehicle for bringing up the subject of the rehabilitation of KRYVOTY. He had been asked to bring up the subject by Soviet Ukrainian writers because they had no opportunity to do it. A/2 agreed with this explanation. Subject praised the A.1 journal and inquired about the number of copies printed.

During the conversation, Subject mentioned that he was interviewed by the FBI on eight occasions and that he was able to come out all right because he assured the interviewing official that he was not anti-Semitic, although the official considered all Ukrainians anti-Semitic. He said he also told the FBI man he was anti-Chinese because the Chinese are a yellow race. Subject said the official was pleased when Subject told him he never wrote anything against America. Asked whether he had American citizenship, Subject replied that he did.

Subject mentioned that there are many reports made about him to the Ukrainian Delegation at the United Nations that he is an agent of the FBI and also that he collaborates with Prelog, and to the FBI that he is a Soviet agent. He said one of those who report on him is YABLON, a common snitch, who also "is used by the Jews." Those at the UN trust Subject however and tell him about YABLON's reports. Referring to the Subject of talks with Soviet Ukrainians, Subject mentioned PUSHEHA and mentions Subject took to arrange for the meetings between him and A/1 representatives. He agreed that PUSHEHA was here for such meetings officially and that on his return he would be obliged to give a full report on the meetings. Subject mentioned the names of IVSIK-SHUMITSKY and FELDMAN as suitable people for contacts and discussions. When A/2 said that meetings between A/1 people and Soviet Ukrainians couldn't amount to much because there was so much which divided them, Subject said that "apparently you (A/2) are their enemy No. 1".

During the conversation the question of the Ukrainian underground and the UPA was touched upon. Subject replied that "a candle" should have been lighted, i.e., something on the order of the Warsaw uprising or the uprising in the Jewish ghetto in Warsaw, as it would have

TOP SECRET

- 5 -

remained a symbol even up to the present time. A/2 said he was against such a "candle" because it would have only meant added bloodshed (Warsaw uprising). Subject defended his suggestion but neither he nor A/2 clarified whether this "candle" should have been an action against the Soviets or the Germans. However, Subject asked A/2 whether, since he was not in favor of a revolution today, was he in essence in agreement with activities of Soviet Ukrainians patriots such as STEPAK and others. A/2 replied that he takes a positive stand toward those who engage in positive activities and in activities which benefit the Ukrainian nation. When Subject asked A/2 what he meant, A/2 replied that among Ukrainian Communists there are positive individuals as well.

Subject mentioned L. YAREMO of Chicago who he said was trying to obtain permission for the sale in the U.S. of Soviet Ukrainian objects of art. YAREMO is a lawyer. He is conducting correspondence with Kiev, making reference to various paragraphs of the Constitution (Soviet Ukrainian) in order to get such permission from Kiev and not from Moscow. If he turned to Moscow, he could obtain permission within a month's time but he wants to obtain such permission from Kiev. That is now one must proceed, according to Subject.

Subject also mentioned SHUTENSKIY (or SHUTENSKIY), a Ukrainian from Poland who corresponds with him and writes for Za Svinu Cheshon and who voices his opinion regarding both Ukrainian emigre life and the situation in the Ukraine. Subject did not know whether SHUTENSKIY was the son of the formerly well-known SHUTENSKIY in Lvov.

The conversation touched upon former mutual acquaintances. Subject asked about Volodymyr YANIV who lives in France and inquired why A/1 did not bring him to the United States as they did HALAJTZIK. He was surprised to hear that HALAJTZIK had returned to South America. Subject asked whether AMERIKIVE people meet with LAVNYKHENKO and whether he (LAVNYKHENKO) still works for the American Committee. He mentioned MAISHENKO and HOLENCHENKO and asked why they had discontinued their newspaper, Vpered. Then he answered his own question by stating that they had written themselves out. Their only recourse was to turn their support to the Soviet Ukraine. He also mentioned Vasyly HUK and the article he wrote in Pravda the Ukraine. When asked about Myron MATYSHKO, he replied that he was not even sure whether he was still alive. There was also mention about STEPANYAK who spent 16 years in a Soviet concentration camp.

Subject said he thought the discussion should be summed up and at A/2's invitation he summarized as follows:

- a. Start dialogue or talks with representatives of the USSR.
- b. Send in articles to Za Svinu Cheshon or supply an editor for the journal.

TOP SECRET

SECRET

-6-

- c. Establish and register in the U. S. clubs of "Friends of the Ukraine."

The object of these clubs would be to invite guest from the Ukraine (writers, artists, ensembles), give talks, conduct conversations and serve as a basis for contact with representatives of the Ukrainian Delegation at the UN (because as diplomats they cannot appear unofficially). When A/2 asked, "And what in return?", Subject became flustered and stated that he was not appearing here in the role of one fully authorized for discussions, that he was merely airing his own ideas. He became very nervous, leaving statements uncompleted and repeating himself. A/2 replied that in that case it was necessary to talk with those who have full authority. He added that, in his opinion, A/1 will come to this conclusion anyway in about 1-2 years because there would be nothing else left.

In parting (KHANULA had already left) Subject once again mentioned his trip to the Soviet Union. A/2 stated that nothing could happen there to Subject but that they (Soviets) could use him against Ukrainian nationalism, against America and against abstractionism but that he should be careful, because in the event of war, he would be liquidated. A/2 also suggested that he leave in the West those writings of his which in his opinion would not be published in the Soviet Union because maybe, some day, these writings will be published by the emigration. Subject said he was considering turning his writings over to his friends here, and that he does not much care what happens to him. He seemed to genuinely appreciate the advice given to him in this regard.

Additional Information

1. The following day Subject phoned KHANULA to ask his opinion about the meeting with A/2 and A/1 and invited him to help celebrate his name day (Yuria - 6 May), he told KHANULA he was very satisfied with the meeting. He mentioned that at first he had been afraid to go. (Note: Subject later postponed the celebration of his name day to 12 May).
2. In Chicago, I. YAREBKO was supposed to have told one of A/2's acquaintances that Subject is seeking a job and wants to turn Za Slnem Okremu over to someone else. He proposed that I. YAREBKO take it over but YAREBKO refused. (Note: To date, in 1963, there have appeared only two issues of Z.S.O., although it is a monthly).
3. V. BOLEBYNICHY on 3 or 4 May informed Myroslava TASSORUJ that Subject was planning to visit the Ukraine this summer and rumors that he is working for the FBI could be harmful to him. BOLEBYNICHY said Subject personally told him he was going to the USSR.

SECRET

from ANCASSOMARY/2

справа: зустріч із Ю.К.

Одразу відлучася в мешканні Ю.К. в дні 1 травня пр. від год. 15:00 до 8:45 пп. Ю.К. прибув в год. 15:15 і застав М.К. і Ю.К. а за 5 хвилин прийшов ще В.Х.а. при допомозі якого Ю.К. пропонував зустріч.

Ю.К. - людина фізично знижена, змучена, дуже нервовий, кудрий безперері но, не все що попало: коньяк, вино, пиво, робить вражіння хворого й людини, що є під тиском і що виконує завдання які йому не відповідають. Політично в дискусії слабкий. Старався заступати офіційну лінію, але часто від неї відходив під впли вом дискусії. На початку розмови застрешений, опісля дещо більше успокоївся. В.Х. - це ком. шкільний товариш Ю.К. до якого Ю.К. час-до-часу навідується Ю.К. - це також старший товариш з тімчасів зі Львова.

Розмова в основному велася між Ю.К. і М.К. в приватності В.Х. і з перервами Ю.К. Тематика розмови:

1. Ю.К. вважає що час нам почати діалог, себто розмови з українцями з УРСР стателе привітати: Кизя, Лонгар, Цуркан /члени Мисті УРСР при ОН/ яких він знає особисто; які є негрішні українці патріоти за нас" і які, він вважає, є готові на такі розмови. Є питання тільки форм тих розмов: чи їх відбавати за посередництва Ю.К. й журналу "ЗСО", чи заможити для цього якийсь клуб чи приватно.

М.К. вважається за розмовами й вважає що доці це був тільки монолог з не шоті сторони. Якщо дбуть сторона готова на розмови і "діалог", то краще почати їх приватно і еволюційно в будучому знайти інші форми. Передумова для розмови зустрічей повинна бути та щоб дбуть сторона не використувала пропагандистські передчасно тис зустрічей.

Ю.К. шевас стверджує, що Кизя й інші є готові на розмови. Вони українці патріоти ко. Муністи які боронис під червоном а не синьо-жовтим прапором. Доці він мав тут можливість розмовляти з понад 15 українськими і економістами і всі вони українці патріоти. /згадав привітати: Лімтерко, Лонгар, Мельничук.../

М.К. погоджується, що між ними є й українці патріоти: -

- В.Х. - питає яка ціль того розмови? Що з того, що Малиновський /маршал/ і йому подібні є з похвалюваними українцями. Такі генерали були і за царських часів і сівали вірно пареві. Яка може бути з ними розмова і що вона дасть? Хі вони заступали б українці патріоти називати в комуністичній формі, але доці вони сив жалі тільки Москві.

- Ю.К. - предично не дав жодної відповіді а тільки згадав що є тепер 15 марше

Лі вистовився про доцільність розмов незалежно від фактичного стану і відношення тих людей до вважас, що поза національним питанням щось якого повинні знайтися спільні лінії між укр.комуністами й націоналістами, є ще ширші такої питання як можуть бути дискусійовані як для прикладу: питання атомової війни чи миру, відношення до російського народу, питання формального статусу УРСР... - як підкреслив що всі українці з УРСР доцільно укр.емігранти і вважас, що за потреби. При тому завважас що еміграція має великі можливості у веденні розмов до може висувати питання: чому нема укр.армії, лежачого банку, пошти, тощо. В дріле згадав що Прохор і "Оучастіть" веде поважну роботу.

Лі - згадав що він зустрінувся з Паламарчуком який написав останньо цікаву статтю на тему "Україна на міжнародній арені" й варто було б на цю тему обмінятися думками і завважас. Така розмова могла б відбутися тільки приватно до Лі розуміє, що Паламарчук не зможе говорити з ним як ген.секретарем УЛДР. ЮК - пригадує.

2. ЮК - оповідає, що йому відомо про минулі контакти "наші" /себе Лі чи Прохор з одним із ~~підприємців~~ ^{літературних діячів} "ліції при Он який з того приводу мало не поспів і що не треба було так писати про него в газеті. При тому він звернувся до Лі зі словами: "Вам це добре відомо". Чому йдеться про теперішніх членів до "вони чортось сильніший і між ними нема малоросів".

/завважас: ЮК мав на думці мабуть Лавинченка й статті пек.Льодмира/.

3. ЮК - приніс із собою журнали "Література" і "Вітчизну" де були друковані його оповідання й паса та життєпис а також кілька листів до нього з України й районув газету "Вісник Леніна" з котрого волинського району, де колись жив ЮК. Коли Лі сказав, що він читав вже "Література" й "Вітчизну" то ЮК показав тільки, що тепер є доручення друкувати його твори. Щодо життєпису, то вони йому його скоротили і "варто порівняти що вони скоротили". Лі прикинувся пр

пустили місце, що його батько був поміщик і ще дещо. В даний момент прочитав уривки з 3-ох листів які листав від читачів "ЗС" з України і в яких є сам похвали, а також одного листа від українки з Вулапешту з деякими завважасами Показав газету "Вісник Леніна" де поміщений його лист до своїх краянів і їхній лист до нього а також змички його розвешників. на згадку Лі що ЮК

добре зробив що спростував дещо свій життєпис, він запитав в чому й Лі пояснив що зокрема в тому що він же не сидів 4 роки в польській тюрмі. ЮК почав висвітлювати що сидів близько три роки в концтаборі й як описав вліт закордон і чому й що він вже тоді був прихильником Радянської України. 4. З черги ЮК перейшов на тему своєї подорожі до УРСР. на питання коли виби

рається, відповів що в червні пр. Лі на запрошення письменника Лонгара

- і обіцяють йому що буде мати змогу відвідати кілька міст України а в тому і Львів, що візьме участь в святкуванні 50-річчя смерті укр. повітки Лесі Українки /якої він не бачив/ і можливо що випустить доповідь про неї на користь із університетів і що вони повинні відати його твори окремих виданням. /на завагу ми що хіба не всі твори вони згодяться без основних змін видрукувати, як відповість: "очевидно, що ні". На дашу завагу, що його оговорювання в журналі "Література" є слабі, відповість що він писав їм 15 оповідань з яких вони вибрали три/. Ціль його податки в Україну є однача та, що він хоче залишити там на статий побут до йому вже надовучило редагування самому "ЗС", що є за чення і має всього дописи. Згадав що він висписав около 300 примірників "ЗС" в Україну і частинно сам зібрав адреси за які "тут платять передплату". За свою редакторську роботу він одержує тільки около 85 коп тиждень до минулих часи Криворізького коли вони /одиншівники/ давали тільки сума грошей.
- /заввага: Криворізьких в 30 роках у Львові видавав просоветський журнал "Вісник" і опісля зі всією різню виїхав в Україну де був знищений в 1934-р. На питання чи доцільно йому їхати в Україну в час коли там тремтять молоді укр.-рад.-письменники і що його можуть жити проти них, він відповів що так не думає.
5. В розмові ще на початку укр. згадав що він є "Молодий більшовик", себто діяч на до всяких послуг і тому він хотів-би виїхати на статий побут. Він був і є їм потрібний і нема покищо нікого на місце редактора "ЗС" який було б доцільно одержати. На завагу, що левий чи такого знайдуть, він відповів, що це таточко можуть когось купити.
6. На питання про тутешніх професистів відповів, що це укр.-примітивні і пишуть тільки свої "жвабі". Таким був і одстався також Микола Тарновський кот.-редактор "Укр. Молодих Вістей" який виїхав в Україну і там також поволив
7. Як записав що ми /"Сучасність" і ред. В. Стахів/ на нього нападємо. Одержав відповість, що цього не робимо, а нападки покищо мовчимо хоча є в нас матеріал. Натомість він не приходить нападками. Як при тому згадав що він помістив негативну рецензію в "ЗС" на виїзний літературний "Документи укр.-комунізму" то му що бав змогу вислухати справу редакції Хвилювального про що просили його і укр.-рад.-письменники які не мають по прямому змоги. Ми погодилися з його висноженням. - Як знову хвалив "Сучасність" запитав який напад і лістав в повість, що бачивши як газети "Сучасна Україна".
8. Згадав в розмові що його вісім разів переслідувало ФБІ і що йому відомося виїхати німо до він показував урядовці що він не є агітатор хоча для укр. товпа ФБІ всі українці є агітатори, що він є проти київців до вони жовті

раси що також подобалося урядовцеві, що він ніколи не писав нічого проти Америки, тощо. /урядовець ФБІ вів розмову з ЮК мабуть в польській мові./ На запит чи має громадянство США відповів позитивно.

9. ЮК згадав також, що на нього є різні доноси до ФБІ як і до місії при ОН, що він мовляв: советський агент, агент ФБІ, а також що він співпрацює з прологом чи МЛ. Одним із тих донощиків є Яблонь який м.ін. доносить д і до ФБІ і до ~~місії~~ місії при ОН і є звичайна падлюка яким послуговуються також жиди. В місії однаке ЮК довіряють і сказали йому про доноси Яблоня.

заввага: на тему сплетень про його співпрацю з прологом ЮК згадував кілька кратно в часі розмови.

10. повернувшись знову до розмов із радянцями, ЮК згадав про Підсуху і його заходи щодо зустрічі з нами. При тому погодився, що Підсуха був тут на відвідинах офіційно і що він про всі розмови повинен позвітувати по повероті. Згадав прізвища: Лисяк-Гудницький і Целенський які надаються на розмови. На питання що їхні розмови з нами /з МЛ/ ледви чи можуть бути успішні бо нас різнить дуже багато, ЮК відповів що "очевидно ви /МЛ/ є для них чи не ворогом ч.1". на заввагу що їм було б тяжко доказати МЛ коляборацію, брак патріотизму, соціальне походження ..ЮК погодився.

11. В розмові порушено також укр.визвольного підпілля й УПА. МЛ згадав що советам не вдасться затаїти протинімецької боротьби. ЮК відповів, що треба було зробити "свічку", себто щось в роді польського варшавського повстання а повстання жидівського гетта в Варшаві бо це мало б своє значіння й по сьогодні. МЛ висловився проти того рода "свічки" бо це тільки додаткове скривавлення народу /Варшавське повстання/, але ЮК боронив своєї думки при чом ні МЛ ні ЮК не уточнили проти кого мали ми зробити ту "свічку": чи проти німців чи проти більшовиків. В тому ЮК запитав МЛ що якщо він не є сьогоди за революцією то тоді він /МЛ/ по суті погоджується з роботою укр.радіпатріотів типу Стефаника і інших. МЛ відповів що він ставиться позитивно до тих які ведуть позитивну роботу і в користь укр.народові. на запит ЮК що МЛ під тим розуміє, він відповів що серед укр.комуністів є позитивні особи і вислужники /холуї/. ЮК відповів: "ну! так!"

Якщо йдеться про дальші доцільні зміни в Сов.Союзі й Україні, то ЮК згадав що один із його знайомих з України висловився був що конечно потрібно ще зміни суспільного устрою села.

12. ЮК згадав про І.Яремка з Чкаго який старається дістати представництво продажі укр.виробів з України на терен Америки. Яремко має закінчене право і веде переписку з Києвом покликаючися на різні параграфи конституції УРСР щоб дістати дозвіл з Києва а не Москви. Якщо б він звернувся до ~~них~~

Москва, то листав би звати до місяця, але він хотів листати дозвіл з Києва. Отак треба поступати.

13. В розмові Юх згадав ще був про Струтинського /або Струтинського/, українця з Польщі який з ним переписується і дописує до "ЗСО" і який дуже добре визнавється так в укр. еміграційному житті як і в становищі в Україні. /Цей С. мусів читати книжку А. Білинського про сов. комп'ютери бо згадував про неї в листі/. Юх не знає чи цей С є сином колишнього відомого С у Львові.

14. Розмова зішлася ще була про силових колишніх знайомих. Юх запитав що робить тепер Володимир Янів який живе у Франції і чому він його не ставляв до Цро колу подібно як ми ставили Латайчука. Був згадуваний коли листав виписані що Латайчук повернувся знову в пол. Америку. Запитав чи зустрічаємось з Янів ріненом і чи він десь працює "в тому комітеті". Згадав за Майстренка і В. Толубиночно і чому вони перебрали свою діяльність і газету "Вперед", і сам відповів, що вони "виписалися" і що не могли мати більше успіху. Єдина їм дорога була перейти на позиції Радянської України. Згадав також про В. Бука і його згаду а на запит про провокатора Мirona Матвійка, відповів, що ледви чи він ще живе. Була ще згадка про Степаняка який відсидів 18 літ в сов. концтаборі.

15. На закінчення Юх подав, що треба підсумувати розмову і на запрошення МІ по-дає наступне:

а/ почати діалог чи розмови з представниками УРСР
б/ почитати статтями "ЗСО" або дати детектора і передати цей журнал,
в/ заохити в США куди прийшли Радянської України /назва: друзі України/ зареєструвати їх щоб вони мали права громадянства. Згадані тих куди було б запрошувати гостей з України /письменників, митців, асамблї, /, давати доповіді, вести розмови і мати базу для зустрічей із представниками УРСР при ОН. /бо вони як допомогти не можуть виступати неофіційно/. На запит МІ "а що в заміну" - Юх подякувався й подав, що він тут не виступає в характері утворюваного до переговорів, що він висловлює свою думку... при тому небуваючись, неохочинуючись і повторює. МІ відповів, що в такому разі треба поводити з тим, які мають повноваження. На закінчення Юх ще подав, що в його розумінні ти са і 2 роки самі прийдемо до того висновку бо іноді можливості не буде.

16. На прохання /ВХ вже був відійшов/ Юх швидко згадав про свій візит. МІ висловив думку, що Юх тепер нічого там не ставляється а тільки можуть використати його проти укр. націоналізму, проти Америки чи проти абстрактного націоналізму, але він повинен вважати в часті якщо б щось з можливості до візиту, бо тоді буде зниження. Також хай зазначить і свої твори які на його думку там не викликають, бо він залишається укр. письменником і може колись ці твори вики-

дуть другом. ЮК відповів що він думає передати свої твори своїм приятелям тут, а що з ним станеться там, йому вже байдуже. При тому робив вражіння людини яка щиро приймає поради і вдячна за них.

Додаткові інформації.

1. Наступного дня по зустрічі ЮК телефонував до ВХ питав про вражіння, запитав його до себе на свої ім'янини / Юрія - 6 травня/ й подав що дуже задоволений з зустрічі й висловлювався позитивно. Згадав при тому що боявся іти на ту зустріч.

заввага: Святкування своїх ім'янин ЮК опісля відложив 12 травня й ВХ ма-
буть піде.

2. В Чікаго І.Яремко мав висловитися до одного з наших знайомих, що ЮК шукає за працю й хоче комусь передати "ЗСО". Пропонував І.Я. але цей відмовився тому що ЮК журнал зле поставив. ІЯ згадав в розмові що між ЮК і Прологом є якесь співвідношення.

заввага: досі за 1963 р появилось тільки два числа "ЗСО" хоча це є місяч-
ник.

3. В.Голубничий 3 або 4 травня поінформував Мирославу що ЮК відїїджає літом в Україну і що йому може дуже зашкодити поширювання деяким вісток що він /ЮК/ нібито працює для ФБІ. ВГ згадав що вістку про виїзд ЮК в Україну дістав від нього самого.
